

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М.П. ДРАГОМАНОВА
ГО «УКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ ПЕДАГОГІВ І ПСИХОЛОГІВ ПОЧАТКОВОЇ,
ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»

**«ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ»**

ЗБІРНИК ТЕЗ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОГО ONLINE-МАРАФОНУ
27 – 29 вересня 2022 року

Київ
2022

УДК 373.2:7.038.6]:001.895(4)

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНІЗМУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД, ІННОВАЦІЙНІ ПРАКТИКИ: Збірник тез Міжнародного online-марафону вітчизняних і зарубіжних дослідників, науковців, освітян, здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, педагогів-практиків (27-29 вересня 2022 року, м. Київ, Україна). Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2022. 208 с.

Видання містить матеріали, що покладені в основу доповідей, повідомлень, аналітичних оглядів вітчизняних і зарубіжних дослідників, представників наукових шкіл, здобувачів вищої освіти та наукових ступенів, освітян, педагогів-практиків та усіх інших, зацікавлених у висвітленій проблематиці під час роботи Міжнародного online-марафону «Дошкільна освіта в епоху постмодернізму: європейський досвід, інноваційні практики», який відбувся 27-29 вересня 2022 року на честь відзначення Всесвітнього дня дошкілля.

Матеріали Збірника можуть бути корисними науково-педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти та наукових ступенів, які здійснюють дослідження в межах відповідних напрямів, педагогам-практикам закладів дошкільної освіти та усім тим, хто цікавиться європейським досвідом та інноваційними практиками в зарубіжних країнах.

Редакційна колегія:

Цветкова Г.Г., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти НПУ імені М.П. Драгоманова (голова)

Шулигіна Раїса Андріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Довбня Софія Олегівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Шелепко Галина Володимирівна, асистент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Адреса редакційної колегії:

01601, м. Київ, вул. Тургенєвська, 8/14

Телефон : (044) 484-63-94

Кафедра педагогіки і психології дошкільної освіти

E-mail: 2016_9379992@ukr.net

Відповідальний за випуск:

Шулигіна Р.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Усі матеріали друкуються мовою оригіналу в авторській редакції.
Автори несуть відповідальність за фактичний (добросесний і коректний) виклад поданих у тезах даних

УДК 373.2:7.038.6]:001.895(4)

Сняткова Т. М.

*викладач кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти
Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД БАТЬКІВ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Постановка проблеми. Сім'ї дітей з особливими освітніми потребами (Далі-ООП) становлять одну з найбільш вразливих груп населення, які потребують підтримки. Тому, психолого-педагогічного супроводу таких сімей розглядається як особливий вид допомоги у вихованні дитини з ООП та в реалізації інклюзивного навчання дітей.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженню сімей, що виховують дитину з ООП присвячені роботи О. Безпалько, Л. Борщевської, Н. Грабовенко, В. Жмир, І. Іванової, А. Капської, Д. Кизимович, В. Курбатова, А. Маллер, Е. Мастюкової, Н. Писаренко, Т. Титаренко. особливості здійснення психолого-педагогічного супроводу з дітьми з ООП вивчали А. Колупаєва, М. Малофєєва, Н. Назарова, С. Шевченко, Н. Шматко, М. Чайковський та інші.

Метою дослідження є визначення мети, завдань та ефективних умов реалізації психолого-педагогічного супроводу батьків дітей з ООП.

Виклад основного матеріалу. Психолого-педагогічний супровід батьків дитини з ООП – це система організаційних, діагностичних, інформаційних та розвивальних взаємопов'язаних і взаємообумовлених заходів, представлених різними психолого-педагогічними технологіями, методами і прийомами, які здійснюються з метою забезпечення оптимальних умов для життєдіяльності сім'ї та розвитку в її середовищі дитини з ООП.

Таким чином, психолого-педагогічна підтримка батьків дітей з ООП – це вирішення комплексу проблем, пов'язаних з допомогою дитині: з лікуванням, освітою, соціальною адаптацією та інтеграцією в суспільство. У процесі взаємодії закладу освіти та сім'ї важливо враховувати інтереси, пріоритети та проблеми сімей. Батьки дітей з ООП повинні працювати в тісному контакті з педагогами і бути їхніми партнерами у розробці й реалізації навчальних планів [1].

Саме тому, комплексний супровід сім'ї дитини з ООП передбачає надання батькам різних послуг: інформаційних, соціальних, юридичних, медичних, психологічних, економічних тощо. Лише у такому поєднанні можливе розв'язання проблеми низького статусу, обмежених можливостей й тимчасової суспільної ізоляції сім'ї дитини з ООП.

Метою психолого-педагогічного супроводу є підвищення психолого-педагогічної культури батьків дітей з ООП і створення умов для її повноцінного розвитку. Для досягнення визначеної мети мають бути створені відповідні організаційні умови, а саме: людські ресурси (тобто, контактність батьків, їх активність; наявність фахівців з різних сфер, які створюють команду супроводу, волонтерів, консультантів тощо); матеріальні ресурси (наявність інформаційної бази, приміщення, технічне забезпечення, фінансування тощо); процесуальні умови (наявність програми супроводу, визначені принципи взаємодії, наявність нормативно-правової бази).

Принципами, на яких має ґрунтуватися взаємодія батьків дитини з ООП і фахівцями команди супроводу є: забезпечення конфіденційності, добровільність з боку батьків у прийнятті рішень та допомоги; доброзичливість і безоціночне ставлення з боку фахівців до батьків та дитини з ООП; доброзичливість, толерантність і гуманізм у взаємодії фахівців супроводу з батьками; індивідуальний підхід до кожної сім'ї, враховуючи потреби і можливості її членів; розуміння, що саме сім'я є суб'єктом супроводу; пріоритетність інтересів сім'ї та збереженість її цілісності; дотримання норм професійної етики; дотримання стратегії партнерства і співробітництва; принцип системності, комплексності, безоплатності та доступності послуг психолого-педагогічного супроводу [2].

Здійснення психолого-педагогічного супроводу батьків дітей з ООП передбачає реалізацію наступних завдань: формування уміння виконувати батьківські функції, формування батьківської компетентності, вміння керувати своєю поведінкою; розширити знання батьків про розвиток дитини з особливими потребами; надання консультацій і порад батькам щодо

розв'язання складних психолого-педагогічних ситуацій, рекомендацій щодо залучення дитини до освітнього процесу в інклюзивному закладі; корегування психологічного стану батьків, способів взаємодії із дитиною, її соціалізації; залучення батьків до співпраці з командою психолого-педагогічного супроводу дитини; попередження складних ситуацій у системі сімейного виховання дитини з ООП; попередження емоційного вигорання батьків, залучення необхідних для психолого-педагогічного супроводу ресурсів.

Висновки та перспективи подальших пошуків. Отже, психолого-педагогічний супровід батьків є важливою ланкою у вихованні, навчанні і розвитку дитини з ООП і потребує розробки ефективної моделі підтримки батьків дітей даної категорії, оскільки якісно організований супровід знижує фрустраційне навантаження на членів сім'ї, підвищує реабілітаційні можливості сім'ї, налагоджує ефективну взаємодію сім'ї та закладу освіти для ефективного впровадження ідеї інклюзивного навчання.

Список використаних джерел:

1. Гецько С. І. Взаємодія дитячого садка з батьками дітей з особливими потребами. *Оновлення змісту, форм і методів навчання і виховання в навчальних закладах: зб. наук. пр.* Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 1 (44) 2011. URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Ozfm/2011_44/getsko.pdf. (дата звернення: 26.09.2022).
2. Бовгиря Н. В. Психолого-педагогічний супровід дітей в умовах модернізації навчально-виховного процесу. Дубровиця, 2009. 146 с.

Товкач І. Є.

*кандидат психологічних наук, старший викладач
кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти*

*Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЯ У ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Постановка проблеми. Важливо вказати, що саме мова формує свідомість і є важливим складником української національної ідентичності. Тому формування мовлення у дитини дошкільного віку є актуальним в умовах сьогодення України.